

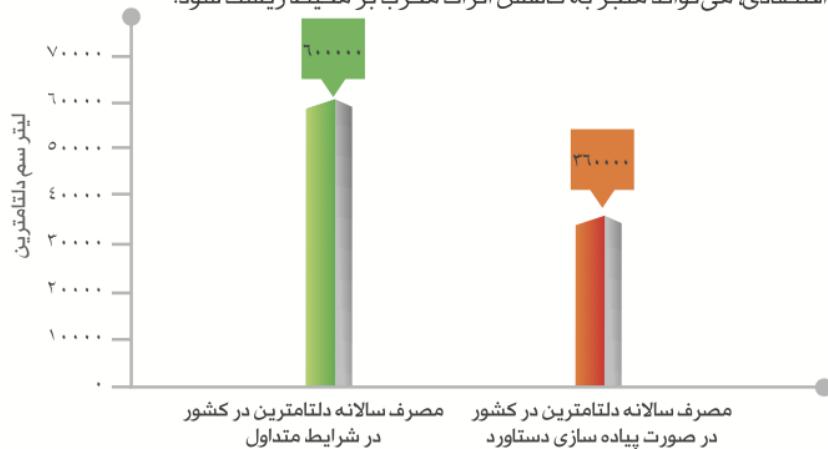


## کاهش چشمگیر مصرف حشره‌کش دلتامترین در کنترل سن گندم

موسسه تحقیقات گیاه‌پزشکی کشور\*، مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی اصفهان\*\* و مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی کرمانشاه\*\*\*

### بیان مسئله

گندم به عنوان مهمترین محصول استراتژیک کشور بیش از ۵۰٪ سطح زیر کشت محصولات زراعی را به خود اختصاص می‌دهد. سن گندم به عنوان مهمترین آفت این محصول و بزرگ‌ترین معضل گیاه‌پزشکی کشور است. در صورت عدم کنترل، علاوه بر خسارت کمی (۵۰-۶۰ درصد)، خسارت جبران ناپذیری به کیفیت گندم وارد می‌کند. با کنترل سن گندم، سالانه حداقل ۵/۰ میلیون تن گندم به ارزش ۸۸ هزار میلیارد ریال حفظ می‌شود. برای کنترل این آفت در سطح دو میلیون هکتار از ۲۰۰ میلی لیتر حشره‌کش دلتامترین در هکتار استفاده می‌شود که مقدار زیادی از آن وارد محیط زیست می‌شود. لذا تلاش در جهت کاهش مصرف این نوع سوموم علاوه بر صرفه اقتصادی، می‌تواند منجر به کاهش اثرات مخرب بر محیط زیست شود.



پتانسیل کاهش مصرف دلتامترین در کشور در صورت کاربرد دستورالعمل پیشنهادی

\* شهرام شاهرخی خانقاہ و علی محمدی پور

\*\* علیرضا حق شناس

\*\*\* شهلا باقری متین و محمدتقی توحیدی

## معرفی دستاورد

در راستای برنامه اقتصاد مقاومتی گیاه پزشکی گندم، در این تحقیق به جای دز ۳۰۰ میلی لیتر در هکتار، از دز ۱۸۰ میلی لیتر در هکتار فرمولاسیون پر مصرف دلتامترین عرضه شده توسط ۵۴ شرکت برای کنترل پوره‌های سن گندم استفاده شد. براساس نتایج این پژوهش کاربرد فقط ۱۸۰ میلی لیتر در هکتار از فرمولاسیون امولسیون ۵۰٪ این حشره‌کش کافی است. استفاده از دز ۱۸۰ میلی لیتر در هکتار دلتامترین شرکت‌های مختلف ۸۶-۱۰۰ درصد جمعیت پوره‌های سن گندم را کنترل کرده و درصد سن زدگی را از ۱۲-۴ درصد غیر قابل استفاده برای نانوایی به ۵۳-۶۰٪ درصد قابل قبول کاهش داد و از نظر عملکرد تفاوتی با دز ۳۰۰ میلی لیتر در هکتار این حشره‌کش نداشت.

## فرایند تجاری سازی دستاورد

باتوجه به نتایج بدست آمد تلاش خواهد شد تا نتایج تحقیق در قالب برنامه‌های ترویجی به کشاورزان در مناطق مختلف کشور منتقل و منجر به کاهش مصرف سم دلتامترین شود.

## پتانسیل اقتصادی و اثربخشی

